

مقدمه چاپ دوم

آنچه پیش روی شماست، مجموعه بیست مقاله‌ای که در سال‌های اخیر پیرامون مسائل مختلف علمی نوشته‌ام. ده مقاله اول در سال هشتاد و هشت با عنوان «ده مقاله» منتشر شدند و امروز توسط مؤسسه اطلاعات با عنوان جلد اول «مجموعه مقالات» اینجانب باز نشر می‌شوند. اما جلد دوم که حاوی ده مقاله دیگر است، برای اولین بار است که به صورت یک جا و تحت عنوان جلد دوم «مجموعه مقالات» منتشر می‌گردند. در مقدمه جلد اول ده مقاله پیرامون مقاله‌های جلد اول توضیح داده‌ام. اینک به توضیح مختصری پیرامون مقاله‌های جلد دوم اشاره می‌کنم. «بررسی تفاوت مسائل اصولی و قواعد فقهی»، «بررسی حقیقت شرعی»، «واکاوی بحث صحیح و اعم»، «اعتبارات عقلایی» و «حقیقت مجاز» مقالاتی است که در سیر تدریس اصول فقه در حوزه علمیه قم نگاشته شده‌اند و تا حدودی ترتیب درسی دارند، هم چنین است مقاله «حقیقت استعمال» که حاصل تدریس این مبحث در حوزه علمیه قم است. این مقاله اندکی با سیاق مقاله‌های دیگر متفاوت است به جهت آن که جناب حجت الاسلام سید محمود صادقی آن را به گونه‌ای دیگر تنظیم کرده است. «حدیث رفع» و «منجزیت علم اجمالی» حاصل تدریس من در دوره دکتری پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی است. در این میان مقاله «تطبیق تاریخ قمری بر تاریخ شمسی» مقدمه‌ای است بر یک طرح که سال‌هاست در ذهن دارم، زحمت بسیار جناب حجت الاسلام رشید داودی در پیدایش این مقاله در جای خود ستودنی است. امیدوارم این طرح را بتوان

در قالب کامل تری پی گرفت و به تأثیر این نگاه در فهم بهتر روایات رهنمون شد. مقاله «کتاب‌شناسی سه کتاب» نیز تقریر درس‌های خارج فقه من با موضوع مکاسب محرمة است که توسط جناب حجت الاسلام محمد شهیدی تنظیم شده است.

در پایان لازم می‌دانم از جناب آقای وهاب آریان که در تنظیم و ویرایش این دو جلد زحمت بسیار کشیده‌اند و از دوستان عزیزم در مؤسسه اطلاعات به‌خصوص جناب آقای رضائی تشکر نمایم.

سید حسن خمینی

بهمن ماه هزار و سیصد و نود و